

Celem projektu jest wyjście poza klasyczne dylematy moralne w badaniu decyzji moralnych. Ostatnio toczy się dyskusja dotycząca natury decyzji moralnych i ograniczeń związanych z tradycyjnymi dylematami moralnymi. W tym projekcie odchodzę od klasycznych dylematów (np. czy poświęcić jedną osobę, aby uratować 5 innych) i skupiam się na codziennym dylemacie moralnym między uczciwością a oszustwem. Opieram się na podejściu, które nie koncentruje się na tym, jakie decyzje moralne powinni wydawać ludzie, ale raczej na tym, jak takie decyzje są podejmowane i co na nie wpływa. Planuję skupić się zarówno na czynnikach, które wpływają na dylemat między kłamstwem a prawdą, jak i na konsekwencjach tego dylematu. Biorąc pod uwagę, że wyniki badań pokazują, iż kłamstwa egoistyczne i prospołeczne różnią się znacznie zarówno pod względem wyznaczników, jak i konsekwencji, w planowanych w projekcie badaniach skupię się na tych dwóch rodzajach kłamania. Dodatkowo, zasady moralne oraz obowiązki osadzone są w relacjach społecznych, stąd dylemat moralny między prawdą a kłamstwem, który jest przedmiotem projektu będzie analizowany w kontekście relacji międzyludzkich.

W pierwszej części projektu (Moduł A) proponuję czynniki, które mogą wpłynąć na decyzję, czy być uczciwym, czy kłamać w relacjach międzyludzkich. Skupiam się na czynnikach związanych z perspektywą czasową (Badania 1a-1e). Co więcej, większość dotychczasowych badań koncentrowała się na preferencjach osoby decydującej się czy kłamać, czy mówić prawdę, w projekcie sprawdzę jakie są preferencje osoby będącej adresatem potencjalnego kłamstwa i jak te preferencje odnoszą się do satysfakcji z relacji (Badanie 2a -2b).

W drugiej części projektu (Moduł B) chcę sprawdzić, jakie są skutki relacyjne stosowania oszustwa w porównaniu z uczciwością w bliskich związkach. W tym module skupię się na jednym typie relacji, a mianowicie na związkach romantycznych. Sprawdzę, czy preferencje dotyczące oszukiwania znajdują odzwierciedlenie w decyzji partnera, czy kłamać i jak wpływają one na satysfakcję w związku (Badanie 3a). Skoncentruję się również na długofalowych skutkach stosowania oszustwa w romantycznych związkach dla satysfakcji ze związku i zaangażowania (Badanie 3b). Następnie skupię się na porównaniu kłamstw prospołecznych z dwoma rodzajami komunikacji opartej na prawdzie. W serii badań eksperymentalnych zbadam różnice w postrzeganiu partnera i związku w zależności od tego, jaki rodzaj komunikatu opartego na prawdzie lub oszustwie jest stosowany (Badania 4a-4c). W Badaniu 5 przeprowadzonym z diadami, zastosuję interwencję, aby sprawdzić wpływ dwóch rodzajów komunikacji opartej na prawdzie na satysfakcję z relacji.

Podsumowując, projekt wychodzi poza klasyczne dylematy moralne i proponuje nowe ujęcie związku między czynnikami sytuacyjnymi wpływającymi na rozwiązywanie dylematu między prawdą a kłamstwem oraz jego konsekwencji dla związków interpersonalnych.